Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
L-sarja

2026/2297

20.10.2026

KOMISSION SUOSITUS (EU) 2026/2297,

annettu 16 päivänä lokakuuta 2026,

nitraatin ja nitriitin esiintymistä rehussa koskevasta seurannasta ja nitraatin ja nitriitin esiintymisen ehkäisemisestä tietyissä rehuaineissa

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 292 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen, jäljempänä 'elintarviketurvallisuusviranomainen', elintarvikeketjun vierasaineita käsittelevä lautakunta, jäljempänä 'CONTAM', hyväksyi vuonna 2020 rehussa olevan nitraatin ja nitriitin riskinarvioinnin ([1]).

(2) Elintarviketurvallisuusviranomainen totesi märehtijöille aiheutuvan mahdollisen terveysriskin, joka liittyy nitraattien esiintymiseen nurmirehuissa ja karkearehuissa sekä niistä saatavissa tuotteissa. Nitriitille altistumisesta johtuvaa tuotantoeläimille ja lemmikkieläimille aiheutuvaa terveysriskiä ei voitu arvioida, koska vertailukohtia ja/tai altistumisarvioita ei ollut saatavilla.

(3) Elintarviketurvallisuusviranomainen totesi, että on tarpeen saada lisätietoja muun muassa nitraatin ja nitriitin esiintymisestä nurmirehuissa ja karkearehuissa ja niistä saatavissa tuotteissa sekä nitriitin esiintymisestä sokerijuurikkaasta ja sokeriruo'osta sekä tärkkelyksen ja alkoholijuomien tuotannosta saatavissa tuotteissa ja sivutuotteissa.

(4) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2002/32/EY ([2]) vahvistetaan nitriitin enimmäismäärät rehuaineissa, lukuun ottamatta säilörehua, sokerijuurikkaasta ja sokeriruo'osta sekä tärkkelyksen ja alkoholijuomien tuotannosta saatavia tuotteita ja sivutuotteita, sekä täysrehussa.

(5) Viljelijöitä olisi kannustettava soveltamaan hyviä käytäntöjä, joilla ehkäistään korkeita nitraatti- ja nitriittipitoisuuksia nurmirehuissa ja karkearehuissa sekä niistä saatavissa tuotteissa, ja rehualan toimijoille olisi suositeltava sellaisten hyvien käytäntöjen soveltamista, joilla ehkäistään korkeita nitriittipitoisuuksia sokerijuurikkaasta ja sokeriruo'osta sekä tärkkelyksen ja alkoholijuomien tuotannosta saatavissa tuotteissa ja sivutuotteissa. Tämä voitaisiin saavuttaa soveltamalla tämän suosituksen liitteessä esitettyjä periaatteita.

(6) Sen vuoksi on aiheellista suositella, että nitraatin ja nitriitin esiintymistä tietyissä rehuaineissa seurataan, ja vahvistaa periaatteet, joiden mukaisesti suositellaan hyvien käytäntöjen soveltamista korkeiden nitraatti- ja nitriittipitoisuuksien ehkäisemiseksi tietyissä rehuaineissa,

ON ANTANUT TÄMÄN SUOSITUKSEN:

(1) Jäsenvaltioiden suositellaan seuraavan viljelijöiden ja muiden rehualan toimijoiden aktiivisella myötävaikutuksella nitraatin ja nitriitin esiintymistä nurmirehuissa ja karkearehuissa ja niistä saatavissa tuotteissa sekä nitriitin esiintymistä sokerijuurikkaasta ja sokeriruo'osta sekä tärkkelyksen ja alkoholijuomien tuotannosta saatavissa tuotteissa ja sivutuotteissa.

(2) Jäsenvaltioiden ja rehualan toimijoiden suositellaan toimittavan elintarviketurvallisuusviranomaiselle tiedot koottaviksi yhteen tietokantaan ja näin toimiessaan noudattavan elintarvikkeiden ja rehujen osalta käytettävää näytteen standardikuvausta (SSD) koskevissa elintarviketurvallisuusviranomaisen ohjeissa esitettyjä vaatimuksia ja elintarviketurvallisuusviranomaisen erityisiä raportointivaatimuksia ([3]).

([1]) EFSAn alainen elintarvikeketjun vierasaineita käsittelevä lautakunta (CONTAM), 2020, Scientific Opinion on the risk assessment of nitrate and nitrite in feed, *EFSA Journal* 2020;18(11):6290, s. 110, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2020.6290.

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/32/EY, annettu 7 päivänä toukokuuta 2002, haitallisista aineista eläinten rehuissa (EYVL L 140, 30.5.2002, s. 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/32/oj).

([3]) https://www.efsa.europa.eu/en/call/call-continuous-collection-chemical-contaminants-occurrence-data-0.

(3) Jäsenvaltioiden suositellaan ottavan huomioon liitteessä vahvistetut periaatteet, kun ne suosittelevat viljelijöille ja muille rehualan toimijoille toimenpiteitä, jolla pyritään vähentämään nitraatin ja nitriitin esiintymistä nurmirehuissa ja karkearehuissa ja niistä saatavissa tuotteissa sekä nitriitin esiintymistä sokerijuurikkaasta ja sokeriruo'osta sekä tärkkelyksen ja alkoholijuomien tuotannosta saatavissa tuotteissa ja sivutuotteissa.

Tehty Brysselissä 16 päivänä lokakuuta 2026.

Komission puolesta
Olivér VÁRHELYI
Komission jäsen

LIITE

Periaatteet, joilla ehkäistään ja vähennetään nitraatin ja nitriitin esiintymistä rehussa ja vähennetään eläinten altistumista nitraatille ja nitriitille

1. Hyviä maatalouskäytäntöjä olisi sovellettava sen varmistamiseksi, että rehun nitraattipitoisuus on niin alhainen kuin on kohtuudella mahdollista, huolehtimalla hyvistä kasvuolosuhteista ja kiinnittämällä erityistä huomiota typpilannoitukseen (ei liiallista eikä myöhäistä levitystä). Tekijöitä, joiden tiedetään aiheuttavan nitraatin kertymistä kasviin, ovat kuivuus, pilvinen tai kylmä sää ja tiettyjen kasvinsuojeluaineiden käyttö.

2. Nitraattipitoisuus riippuu myös kypsymisvaiheesta (nuorten kasvien nitraattipitoisuus on yleensä suurempi ja nitraattipitoisuus pienenee kasvien kypsyessä) ja kasvin osasta (suurin osa nitraatista sijaitsee varren tyviosassa). Sen vuoksi korjuu siinä vaiheessa, kun kasvit ovat kypsiä, ja leikkuupään nostaminen siten, että valikoivasti vältetään varren tyviosan mukaan ottaminen, vähentää nitraattimyrkytyksen riskiä.

3. Runsaasti nitraatteja sisältävät nurmirehut ja karkearehut korjataan ja annetaan ravinnoksi mieluiten säilörehuna, koska säilörehun käymisprosessi vähentää nitraattipitoisuuksia, kun se suoritetaan hyvissä olosuhteissa.

4. Olisi varmistettava, että eläinten juomaveden ja rehun valmistuksessa käytetyn veden nitraattipitoisuus on matala (esimerkiksi alle 200 mg/l).

5. On aiheellista seuloa nitraatin esiintymistä rehussa, jonka nitraattipitoisuuden tiedetään olevan korkea, ja erityisesti sellaisissa sää- ja/tai tuotanto-olosuhteissa, joiden tiedetään johtavan tavallista korkeampiin nitraattipitoisuuksiin. Jos seulonta osoittaa, että nitraattipitoisuus voi olla korkea, on aiheellista tehdä kvantitatiivinen analyysi. Jos nitraattipitoisuus on erittäin korkea (esim. > 4 000 mg/kg rehussa, jonka kosteuspitoisuus on 12 prosenttia), olisi vältettävä kyseisen rehun syöttämistä kantaville eläimille ja rajoitettava kyseisen rehun osuutta muiden eläinten rehuannoksessa.

6. Sokerijuurikkaasta ja sokeriruo'osta sekä tärkkelyksen ja alkoholijuomien tuotannosta peräisin olevien tuotteiden ja sivutuotteiden korkeita nitriittipitoisuuksia olisi ehkäistävä välttämällä tai vähentämällä bakteeri-infektioita. Rehuaineita, jotka sisältävät nitriittiä enemmän kuin 200 mg/kg natriumnitriittinä ($NaNO_2$) rehussa, jonka kosteuspitoisuus on 12 prosenttia, ei pitäisi käyttää eläinten ruokinnassa.